

Sahiplik 8

– Bayram KAYA · 05 Ağustos 2018

Kolektif yapı, köleci sisteme göre şimdi uzaklarda kalan, şimdi hatırlanmayan bir anıydı. El'in kutsadığı sömürü ve adalet dediği sömürenlerin çıkarı ile zulümler artmıştı. Köleci sistem içinde artan zulümler karşısında zulümler tıpkı Platon'la olduğu gibi (Eflatunla olduğu gibi) karşıtı olan ve zulüm olmayan söylem ve düşünceleri çağrışacaktı. Yani kolektifi ilik zaman zaman hayal veya ütopya olarak zihinler içinde su yüzüne çıkacaktı. Kolektiflik vaatçilerin gözünde de cennet algısına da birçok motif olacaktı.

Köleci irade, kolektif ligin yok edicileri bizleriz diyemeyecekleri için kolektif yapıların ortadan kalkma gerçekliğine de bir açıklık getirip hikayesini anlatacaklardı. Sosyolojinin temel kuralından birisi de şuydu. Kural uygulayıcılar, uygulanacakları kural ister haklı olsun ister haksızla olsun; yeni olan kural karşısında eskiyi kötüleyerek, kötülünen eski yavaş yavaş sosyal yapının dışına atıyorlardı.

Kolektiflik ileri doğru olan bir değişme ve dönüşmenin kendi olgunlaşma süreçleri ile aşılmış bir düzey ve düzlemin geride kalmışlığı değildi. Kolektif oluşu köleci mantıkla yok edenler, anlatacakları yok oluş hikayesi içinde iki amacı göz önüne alacaklardı.

Birincisi kendi önceleri olan köleci istemi kötüleyeceklerdi. Kötülemek için anlatılan hikayeler birer ibret sözleri olmasıyla giderek ten de birer yazılı din ibret vesikaları (evrak belgeleri) olacaktılar. Yani anlatılan köleci hikayeler KÖLELERİN kulaklarına küpe olur denli ibretlik derse olmakla da anlatılacaktı. İkinci bir amaç olarak ta kolektif ligin yok ediciler, kendi yok ediciliklerini bir başarı öyküsü gibi sunmayı hikâye etmek zorundaydılar da.

Başarı öyküleri için hazır ellerinde kaderleri belirleyen El söylemiyle, El muktedirliği ve El iradesi gibi malzeme boldu. Bu malzeme içinde El'in ağızından kendilerinin mülk sahibi olmalarını meşrulaştıkları gibi yok edilen kolektiflerin de yok oluşlarını El'in ağızında kendilerine dönen başarı gibi anlatacaklardı.

Uzaklarda kalmış, şimdi hatırlamayan kolektiflik köleci istila karşısında yok olmuştu. Şimdi unutulup ta uzakta kalmış hayal meyal olan bir bulanıklığı anlatan anı aktarımının da anlaşılır olması, ders vermesi bağlamında söylenenlerin içinde zamana göre çeşitli motifler katmakla anlatma işi hem usuldendir. Hem de kesin biçimde yargısı söylenen hikayelerdeki bu motifler; sözel anlatımlara konu olucu ana omurgayı söylemek için de örnek bir mantıklı yararlanma motifi de olmaktadır.

El takdirli söylemlerle kolektif ligin yıktılar. Bu yıkışta kendi dahlilerdi. Dahliler haksız olduğu halde, kendi dahlilerini başarı olarak söylediler. Bu başarıyı söylemek için kolektif yok oluşu El ağızında şöyle ifade edecektiler. "El'in sözüne kulak vermeyen fasıklar" diyeceklerdi. "Köleci taksimle olan rızaya teslim olmayan münkirler" denecektiler. Kolektif yanlılarını sanki El'e ahit şartmış gibi "El'e ahit siz ve El'e

imansız olmakla" söyleyecektiler. Bununla da kalmayıp El'e ile ahit etmeyenleri "azıtıp sapıtmışla atalar yolunda olanlar" diye söyleyebilirdiniz. Bu eski olanı kötüleyerek sosyotoplum dışına atmaydı.

Köleci efendilerin kolektif yanlılarını El ağzında, El'in takdir taksimine (paylaştran rızık dağıtımına) razı olmayanlarını azıp sapıtmakla ve ahit siz, imansız olmalarını söyleyen damgalamaları altında zanlı kılan suçlamaları tamamıdı.

Suç ve ceza kuramına göre geriye kalan ve eksik olan iman üzerinde tespiti yapılan suçlara ne tür bir cezanın verileceğiydi. Eh elinizde yok olmuş kendisini savunamaz bir uygarlık vardı. Öyleyse ceza kolaydı. Köleci temsilcilerin deyimiyle de bu uygarlığın ne oldukları değil de bu uygarlığın köleci temsilcilerin kendilerine göre söylemiyle bir "sapıklığı" vardı! Sapıklık cezalanacaktı! O kadar.

Kolektif yok olmayı El'in meşruiyetsiz olan adaleti yüzünde olduğunu da söyleyemeyeceğinize göre, kolektif yok oluşu bilinen ama tahribatı yüksek olan bir şeyle yok etmeliydiniz. Yani El'in sözüne kulak vermeyen sapıkların cezasını El'in onları suda boğarak, El'in onları lav altında bırakarak, El'in onları deprem efektiyle yarılan toprağın içine gömmesiyle cezalandırmayı anlatması, işten bile değildi.

Hikâye edilecek malzeme de boldu. Köleci ittifaklar enfekte ettikleri bir öncesinin yok oluşunu olumlu ya da olumsuz nedenle, haklı nedenle veya mantıklı açıklamalarıyla izah edemiyorlarsa; bunlardan bir başarı ya da bir başarısızlık öyküsü yaratmak zorundaydılar.

Köleci enfeksiyonlu ittifaklarla "yok olan geçmiş" silinme, süpürülme gibi olmuştu. Siz böylesi gözden akıldan kayboluşu izah ediyordunuz. İttifaklar kazan kaynatılan yemekli şölenleriydi. Köleci ittifak ta inşa olana kadar bu ritüele uydular.

Köleci ahde katılanlar kolektif yapı içindeki paylarını beraberlerinde getirdiler. Beraberinde olan depo yiyeceklerdi. El manalı inşacı günler boyunca bu depo yiyecekleri birbirine katılmak biçimiyle ortak bir kazanda "aşure" olarak kaynatılıp yendi. Bu süreçler hem ön ittifaklarda hem köleci ahit olan imancı ve inancı köleci ittifaklarda "kazan kaynatma" diye geçer.

Kolektif yapı içinde kolektif akılla biriktirilen depo enerjili mal içinde olan paylarını almakla tasını tarağını, malını mülkünü sırtlayıp ittifaktan ayrılan köleci El temsilcileri; bu ayrılış tarihlerini "bir bölen" olarak değil de bu hikayelerini sonraki nesle "bir başarı olarak anlatacaklardı".

Köleci mana giderek yok olan kolektif ligi meşruiyetle izah edemediği için meşruiyet siz olmakla izah edecekti. Bir şeyin meşruiyet olması için meşruiyetsiz olandan önce olması gerekirdi. Oysa kişi sahipli anlayış kolektif meşruiyetten sonraydı.

İşte El mana anlayışı "önce oluş"; "öncesiz ve sonrasız oluş" ya da "ezeli ebedi oluş" kavramıyla bu

sorunu da çözüyordu. El'in meşru oluşu sistemi uygarlığı ortaya koyması değildir. Önce oluşla mülkün sahibinin de önce oluş takdirini söylemekle meşru oluyordu.

Meşruiyetsiz oluş neydi? Kolektiflik "üreten ilişkilerle, üretim hareketi içinde olmakla üreten araç gereçleri yapan biziz" diyordu. "Bilgisi olmakla toprağı; bağ, bahçe, tarla haline getirip eken, diken bakan biz olmakla sahibi de biziz bunların tasarruf kullanımı olan takdir hakkını söylemede bizde" diyordu.

Kendilerine meşru diyen köleci anlayışlılar ne diyordu? Biz kolektiften aldığımız takdir yetkimizi El mana anlayışı uhdesine teslim ettik. O doğru olan, baş olan, önce olan ve mülk sahibi olmakla takdiri olup kaderleri belirleyendir.

Siz El'in bu takdir ve sahiplik ahbine kulak asmamakla azıtma sapıtma içinde olup, El'e değil şeytana uyanlırsınız. Demekle meşruiyetsiz ligi meşruiyet diye izah eden açıklamalarla geçmişin azma sapma diyen hikâye biçimlerini ortaya koydular.

Madem geride kalanlar silme, süpürme olmakla suda boğulmuşlardı. Su da boğma söylem ve hikâye anlatısı, geride kalan sapıkların cezası ve kulaklara küpe olmanın hikayesiydi. Ki bunlarda sapmasıydı.

Şu halde suda boğulanların sapıklığına karşın, sudan kurtulanların hikayesi de El'e kulak verenlerin, El'e teslim olanların, salihlerin, kölecilik ahitle dosdoğru yol üzerinde olanların iman ahit hikayesi olmalıydı. Ki suda su da boğulanlarla kurtarılanların hikayesi kölelerin kulağına küpe olsundu. Köleci zulme isyan etmeyip durumlarına sabır etsinlerdi. Yoksa sonları suda boğulan imansızlar gibi olurdu!

Sizlerin hikâye yazması için kendinizi zorlamanıza gerek yoktu. Her başlangıç kendi kendisini çağırın süreçlerle organize oluyordu. Siz bir başlangıçla bir hikâyeye başladığınızda hikâye kendi kendisini söyleyip yazdırıyordu. Su her şeyi yok edip silip süpüreceğine göre; yer yüzünde de tüm bitki, hayvan ve insanlar da silinmediğine göre gemiye yüklenen payınız olan depo mallar yeryüzündeki tüm bitki ve hayvanlar motifi olmakla bu hikâyeye içinde gemiye binecektiler.

Köleci imanı sayesinde kurtulmuş olanlar da bu günkü insanların atası olmalarıyla hikâyenin bir akli oluşacaktı. Hikâyeye aslına sadık kalınarak anlatılacaktı. Neden? Siz bir hikâyeye de anlatsanız, organize oluş yasası gereği mantık ta bu tür başlangıç hikayesini kendi kendisini çağırma olan örgülerin anlatısı olmakla mantık silsileli söylemle oluşan anlatım sistemi de kendisinin mantıklı hikayesini yapacaktı.